

Een denker is nooit hier en nu

Deze sutra van Sosan zegt:

DE WERKELIJKHEID DER DINGEN ONTKENNEN
IS HUN WERKELIJKHEID MISSEN;
DE LEEGTE VAN DE DINGEN BEWEREN
IS OPNIEUW HUN WERKELIJKHEID MISSEN.

HOE MEER JE EROVER PRAAT EN DENKT,
HOE VERDER JE VAN DE WAARHEID AFDWAALT.

Denken is dwalen, afdwalen. Wanneer je ergens aan denkt, ben je meteen begonnen met afdwalen. Ik ben hier, je kunt bij mij zijn - maar als je aan mij begint te denken ben je op een reis die steeds verder gaat, en hoe meer je je bezighoudt met denken, hoe verder je afdwaalt. Denken is een manier om aan de werkelijkheid te ontsnappen; het geeft je een innerlijke richting, het maakt een pad in je mind en je beweegt je daarop voort. Een denker is nooit hier en nu, hij is nooit in het heden, hij is altijd ergens anders. Een mediteerder is altijd hier en nu, hij is nergens anders. Daarom is denken de enige barrière in meditatie. Je moet je bewust worden, en hoe meer je je bewust wordt, hoe meer je ophoudt met denken.

Ik breng je een roos en je begint te denken. Onmiddellijk zegt de mind: "Mooi! Ik heb nog nooit zo'n mooie roos gezien!" Of "ik heb nog een paar andere rozen gezien, net als deze," en je gaat verder.

En dan kan je mind de vraag stellen: "Wat is schoonheid?" Niemand weet het, niemand is ooit tot een conclusie gekomen.

Een van de grote Britse filosofen van deze eeuw, G.E. Moore, heeft een boek geschreven, PRINCIPIA ETHICA, een van de beste logische pogingen om te definiëren wat goed is. En na twee- of driehonderd bladzijden compacte logische redenering zegt hij dat het moeilijk is om te definiëren wat goed is. Uiteindelijk zegt hij dat het ondefinieerbaar is - maar na twee- of driehonderd pagina's van argumenteren.

Een van de scherpste geesten blijft het maar proberen, via deze manier of die, via deze deur en die, en hij klopt en klopt en hij komt tot de conclusie dat het goede ondefinieerbaar is. Waarom? Hij zegt dat het gewoon een kwaliteit is, net als geel. Hoe definieer je geel? Wat zeg je als iemand vraagt: "Wat is geel?" Dan zeg je: "Geel is geel." Hoe definieert je het?

Een roos is een roos is een roos. Hoe ga je dat definiëren? Als je zegt dat het mooi is, weet je dan wat schoonheid is? Heeft iemand het ooit gedefinieerd? Nee. Ze zeggen dat schoonheid ondefinieerbaar is. Als je het vergelijkt met andere rozen... weet je dat alles onvergelykbaar is? Hoe kun je het vergelijken met andere rozen? Deze roos is gewoon DEZE roos, het is geen andere roos. Waarom heb je het dan over andere rozen?

En als je andere rozen erin brengt wordt je mind een rommeltje; dan heb je van alles in je mind en dat wordt een barrière, en deze roos zal je niet kunnen benaderen. En hier was iets echts - zij had tot je door kunnen dringen, haar geur had tot je door kunnen dringen. De roos stond klaar om op je hart te kloppen, maar je begon erover na te denken. En tegen de tijd dat je terugkomt zal de roos er niet meer zijn, want de roos wacht niet; ze zal verwelkt zijn.

Ze had een boodschap, ze bracht iets van het onbekende met zich mee. Maar dat onbekende is delicaat, het kan niet eeuwig en altijd doorgaan. Ze bracht iets mee van het hogere, elke roos brengt het mee. Elke ochtend komt het, klopt op je deur, maar jullie zijn geweldige denkers. Iets van het onbekende, van het goddelijke, iets van buiten de tijd dringt door in de tijd door een roos. Maar als je denkt, loop je het mis, want in het denken dwaal je af, ben je al weg.

Een filosoof denkt over een roos. Een dichter voelt over een roos. En als je moet kiezen, kies dan altijd voor een dichter. Hij raakt de werkelijkheid beter aan dan een filosoof. En een mysticus denkt noch voelt - hij blijft simpelweg in de aanwezigheid van de roos. Want het gevoel gaat ook weg - niet zo ver als het denken, maar het gevoel gaat ook weg, want gevoel is ook een subtiele activiteit.

Een mysticus blijft simpelweg in de aanwezigheid van de roos. Geen activiteit, geen denken, geen gevoel - hart noch hoofd. Hij is gewoon bij de roos. Dit noemen de Hindoes SATSANG. Wanneer er een roos is van een mens, een Boeddha, een Meester, blijf je gewoon bij hem. Je denkt niet, je voelt niet. Je blijft gewoon bij hem - gewoon bij hem - je bestaat met hem. Dit noemen de Hindoes SATSANG: bij de waarheid zijn. Het woord SATSANG betekent in de aanwezigheid van de waarheid zijn.

Een roos is er - wees erbij. Creëer geen enkele activiteit, subtiel of grof. Denken is een hele grove activiteit, voelen is een subtiele activiteit. Maar je weet dat gevoel kan veranderen in denken, denken kan veranderen in voelen. Ze zijn inwisselbaar, ze zijn niet ver van elkaar verwijderd. Gevoel is denken onderweg, misschien het zaadje, of net ontkiemend, en denken is de boom, maar het proces is niet anders. Hart en hoofd zijn niet ver van elkaar verwijderd. De dingen beginnen in het hart en onmiddellijk, voordat je je ervan bewust wordt, hebben ze het hoofd bereikt. Gewoon erbij... dan wordt alles onthuld, dan staan alle deuren open. Er zijn geen vragen, geen antwoorden. Je bent gewoon één geworden met de werkelijkheid. Denken - en je bent gescheiden. Voelen - niet zo gescheiden maar toch gescheiden, ermee verbonden maar toch gescheiden. Noch denken, noch voelen, gewoon zijn met, en plotseling ben je er niet en is de wereld er niet. De Ene, de BRAHMA, wordt geopenbaard. Jij en de wereld, allebei zijn ze één geworden. Het oneindige is er, het vormloze is er - - en dat is de waarheid.

Waarheid is geen filosofische conclusie, het is een existentiële ervaring. Het is noch gedachte noch gevoel, het is existentieel - met je totale wezen ben je erbij.

Wanneer een waterdruppel in de oceaan valt, of hij nu met het hoofd of met het hart valt of helemaal valt, hij valt totaal - hart, hoofd, alles; goed, slecht, alles; heilige, zondaar, alles. Hij valt totaal!

Heiligen kunnen het goddelijke niet kennen, omdat ze te goed zijn en hun goedheid de barrière wordt, evenmin als zondaars, omdat zij denken dat ze te slecht zijn en hun in-slechtheid de barrière wordt. Iemand die noch een heilige noch een zondaar is, noch het een noch het ander, iemand die niets gekozen heeft, iemand die niets beweert, dat "ik ben zus of zo", die gewoon in de aanwezigheid blijft, kan het goddelijke kennen.

En je hoeft niet naar de Himalaya, want je kunt bij een rots blijven en het zal gebeuren: je hoeft niet naar de tempel te gaan! Je kunt bij een boom blijven en het zal gebeuren. Je hoeft niet eens naar de boom te gaan: je kunt bij jezelf blijven en het zal gebeuren - want het is overal. Elk atoom vibreert ermee, elk atoom viert het. Alles is niets anders dan dat.

HOE MEER JE EROVER PRAAT EN DENKT,
HOE VERDER JE VAN DE WAARHEID AFDWAALT.
STOP MET PRATEN EN DENKEN,
EN ER IS NIETS DAT JE NIET ZULT KUNNEN WETEN.

Niet denken is de deur. Geen-woord is de poort. No-mind is de weg.

Hoe bereik je dit? Wat ga je doen om dit te bereiken? Alleen luisteren helpt niet, want de mind is zo slim. De mind zal hierover gaan nadenken, over wat Sosaan zegt. De mind zal gaan denken en er theorieën omheen draaien. De mind zal zeggen: "Ja, het lijkt juist." Maar de mind zal zeggen, "het lijkt juist," en je bent verdwaald. De mind zal zeggen "nee, het lijkt moeilijk, onmogelijk. Hoe kun je stoppen met denken?" en je bent afgedwaald.

Luister naar de mind en je bent nooit dicht bij de waarheid. Luister naar de geest en je bent altijd op reis.

Ik heb eens gehoord over een vrouw die een filosoof was, een denker - had vele boeken geschreven, was heel bekend. En toen zei ze plotseling tegen haar vrienden dat ze ging trouwen. Nooit was er enig gerucht geweest over haar liefdesaffaires, want mensen die denken hebben nooit lief. Niemand had ooit gedacht dat ze zou gaan trouwen, dus waren ze verbaasd.

Ze zeiden: "Wie is die man?"

Dus vertelde ze de naam - ze waren nog meer verbaasd. Ze zeiden: "Wat zie je in die man?"

Een heel gewone man... en deze vrouw was heel bekend. Ze was professor aan een universiteit, had veel boeken geschreven, haar naam was bekend in het hele land.

"Met deze man? Waarom, wat zie je in hem?"

Ze zei: "Eén goed ding - hij is handelsreiziger. Hij zal hier nooit zijn, hij zal altijd op reis zijn."

Denkers zijn altijd getrouwd met handelsreizigers. "Hij zal hier nooit zijn en ik zal vrij zijn om te denken en mijn dingen te doen."

Getrouwd zijn met de mind is getrouwd zijn met een handelsreiziger, een reizende verkoper die altijd op reis is. En door deze altijd reizende mind kun je nooit in contact komen met het werkelijke. Je eet, maar je mist het eten. De smaak, de smaak, de geur - je mist het. Je blijft gewoon dingen naar binnen proppen. Het is grof! Maar waarom mis je het? Omdat je mind blijft denken; je denkt aan duizend en één dingen terwijl je eet.

Zegt Rinzai: "Als ik eet, eet ik alleen, en als ik slaap, slaap ik alleen."

Iemand zei: "Maar daar is niets bijzonders aan, iedereen doet het."

Rinzai lachte en zei: "Als iedereen het doet, is iedereen een Boeddha, iedereen is dan verlicht."

Eten - gewoon eten, erbij zijn. Wandelen - gewoon wandelen, wees erbij. Ga niet vooruit, spring niet van hier naar daar. De mind gaat altijd vooruit of blijft achter. Blijf bij het moment. In het begin zal het heel moeilijk zijn om bij het moment te blijven. En soms is het moment niet erg gelukkig. Je bent boos, dan begint de mind te denken aan berouw of probeert iets te doen zodat de boosheid nooit meer voorkomt. Soms ben je verdrietig; je zet de radio of de TV aan, je gaat een boek lezen, omdat je niet verdrietig wilt zijn. Je wilt de mind afleiden. En omdat ellendige momenten meer zijn dan gelukkige momenten wordt het een constante gewoonte. En wanneer het een vaste gewoonte is, ben je niet thuis, zelfs wanneer het geluk komt. Je bent ergens anders.

Maak er een punt van: wat dan ook - verdriet, woede - wat dan ook - depressie, ongeluk - wees erbij. En je zult plotseling verbaasd zijn dat als je bij verdriet blijft, verdriet verandert in iets moois, verdriet wordt een diepte. Als je bij woede blijft, er niet aan denkt, maar er gewoon bij bent, wordt woede getransformeerd; het wordt vergeving. Als je bij seks blijft, krijgt seks een andere kwaliteit; het wordt liefde.

Als je begint te leven met het moment, zul je zien dat jouw erbij zijn een wonder is, dat het magisch is. Het geluk wordt dieper. Gewoonlijk zit je geluk alleen maar aan de oppervlakte. Diep van binnen draag je miljoenen dingen met je mee; alleen aan de oppervlakte. Als je erbij blijft, wordt het dieper en dieper en dieper. Als je ermee gaat leven, wordt alles getransformeerd omdat je een nieuwe kwaliteit van zijn, van bewustzijn, van getuige zijn meebrengt. Vecht niet tegen verdriet en verlang niet naar geluk, want daarmee ga je weg, dwaal je af.

Is het je opgevallen? Als je op vakantie gaat naar de Himalaya of naar Zwitserland, plan je maandenlang om daar aan te komen, en zodra je aankomt is je mind al begonnen met het plannen van wanneer je vertrekt, hoe je terug naar huis gaat. Kijk nou! Maandenlang heb je gepland hoe je zou aankomen en zodra je aankomt - of zelfs voordat je aankomt, gewoon onderweg - zijn je gedachten al begonnen met plannen om terug te gaan: hoe moet ik terug? Elke aankomst is slechts het begin van een vertrek. En je bent er nooit omdat je er niet kunt zijn. Weer thuis begin je te denken. Terug thuis begin je te denken aan wat er in de Himalaya is gebeurd, welke mooie ervaringen je hebt meegemaakt - en je was er nooit. Het is alsof je erover gelezen hebt, alsof iemand anders het je verteld heeft. Je kijkt naar de herinnering alsof het geheugen op zichzelf functioneert; het neemt foto's en wordt een album. Thuisgekomen open je het album en ziet het, en je zegt tegen vrienden: "Mooi!" En je gaat plannen maken - volgend jaar ga je weer naar de Himalaya.

De mind is nooit waar jij bent: bewustzijn is er altijd waar jij bent. Laat steeds meer mind en minding vallen en word steeds meer bewust en alert. Breng jezelf samen in het moment. Moeilijk in het begin. De mind zal, vanwege de oude gewoonte, steeds weer weggaan. Breng hem terug. Je hoeft niet te vechten! Roep hem gewoon terug: "Kom." Opnieuw zal hij weggaan... binnen enkele seconden zal hij er niet meer zijn. Roep hem weer terug. En geleidelijk aan, wanneer je begint te genieten van DIT moment - het eeuwige nu, de enige tijd die er is, het enige bestaan dat er is, het enige leven dat er is - wanneer je begint te genieten, zal de mind er steeds meer naar toe komen. Steeds minder zal hij weggaan. Dan vindt er een afstemming plaats. Plotseling ben je hier, thuis, en wordt de werkelijkheid onthuld. De werkelijkheid was er altijd al, JIJ was er niet. Het is niet de waarheid die gezocht moet worden, jij bent het die thuisgebracht moet worden.

Osho: Hsin Hsin Ming - The Book of Nothing #3.